

sko občinstvo bode gotovo priznavalo to prvo poskušno dramatičnega društva, da začne gojiti zraven veselih iger tudi resne in žalostne, ter da tako postane tudi slovensko gledališče prava podučilna šola življenju. — Sedeži se bodo dobivali, kakor po navadi, na dan predstave pri gledališki kasi od 10.—12. zjutraj in od pol 7. do pol 8. zvečer. Začetek bode ta pot mesto ob 7. uri še le ob pol 8. uri.

Prva pa zadnja beseda. Ker gosp. Fr. Levstik-a pri sodnji čaka tožba Matičnega odbora zaradi rokopisa Vodnikovega, zato je v „Zvonu“ pod naslovom „o Vodnikovem rokopisu“ stopil z mnogostranskimi zvižajami pred svet ter poleg prof. Lesarja tudi mojo osebo priteknil vmes. Strupene laži, kako so „zgodovinske črtice družbe kmetijske“ 1867. leta se „skrpale“ s plačanim mu prevodom, ni mi treba nadalje pretresati, vsaj svet ve, da že 1854. leta je iz sporočila zbornice trgovske v posebni knjižici moj spis: „Historische Skizze der k. k. Landwirthschaftsgesellschaft und Beiträge zur landwirthschaftlichen Statistik des Herzogthums Krain“ prišel na svetlo, in prav ta spis, o katerem g. Levstik nalaš ne besedice ne črhne, je glavni del poznejih „zgodov. črtic“ od leta 1867, ne pa oni dodatek, za kterega on „tako na tanko ve“. Vsega tega in družih izmečkov njegove neotesanosti bi tedaj jaz še omenil ne, ako ne bi Levstik v svojem „Zvonovem“ spisku trdil, da je bila od moje strani le pretveza, da sem do njega prišel zaradi prevoda gori omenjenih „črtic“, a da glavna stvar mi je bila le ta, da sem „Vodnikov rokopis iz njega izlagal.“ Na tako nesramno, prav po Pavlihovem značaju skovano laž mi ni ostajalo družega nego to, da sem od sl. predsedstva „Matic“ zahteval, naj blagovoli v „Novicah“ na drobno odkriti celo sodniško zgodovino „Vodnikovega rokopisa,“ da svet zvé vse, česar ni še zvedel iz dosedajnjih sporočil Matičnega odbora. Jaz nikdar nikoli od Matičnega odbora nisem prejel, pa si tudi nikdar nikoli nisem prilastil posla prežati po Vodnikovem rokopisu; da bi ga bil jaz takrat še imel ali ko bi ga bilo po meni že prejelo Matično društvo, ne bi bil sodniški služabnik Kleinšek dobil od c. kr. deželne sodnije ukaza 9. nov. 1867. leta, da ga zarubi pri Levstiku, rekši, da ga on ima. Če ga je „Matica“ po meni že imela, čemu neki ga še iskala po poti rubeža? Če pa sem ga jaz imel, zakaj sodniškega služabnika ni bilo nikoli do mene? Ker mi je sl. Matično predsedstvo zagotovilo, da v „Novicah“ razloži vse Levstikove intrige očitno, kadar dobí vse sodniške akte skupaj, zato s Pavliho-Levstikom ne zgubljam nobene besede več, in to tem manj, ker bo dovršena tožba jasno pokazala, čegav je Vodnikov rokopis, ki ga je Levstik prejel iz rok Matičnega odseka za izdavanja knjig in ga tudi še po natisu Vodnikovih pesem ugrabljenega drži.

Dr. Jan. Bleiweis.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Državni zbor je odložen do 7. novembra. Po takem parlamentarni voz zopet stoji, in to zaradi tega, ker gledé na to, da pemski deželni zbor nikakor noče poslancev poslati v ta zbor, je zaradi tega vlada razpisala neposredne volitve (volitve zunaj deželnega zbora) na Pemskem, ktere se bodo vršile še le 3., 5. in 7. nov. Ministerstvo se zanaša na to, da vsaj iz nemških okrajev Pemskega pridejo poslanci v dunajski zbor in da bode potem mogoče, da iz tega le za silo skrpanega zbora se pošljejo poslanci v delegacijo, da z ogrskimi poslanci vred ustanovijo skupne

državne potrebščine. Nesrečni dvalizem je v denarnih zadevah oklenil Avstrijo na Ogersko tako, da brez obravnav v delegaciji Magjari ne dadó Avstriji nič. Cela državna mašina se tedaj mahoma ustavi, ako prestane delegacija, ktere se po decemberski ustavi, ki je nezakonska hči dvalizma, trdovratno držita Nemeč in Magjar, zato, ker ju gospoda dela nad ostalimi narodi ta- in unkraj Litave. Ministerstvo je tedaj po takem, prisiljeno, po neposrednih volitvah iskati peščice pemskih memških poslancev v delegacijo zato, da se vsaj popolnoma ne ustavi voz državni, o katerem res danes še mihče ne vé, kako in kam se bo genil naprej? — To je gotovo in jasno kot beli dan, da isto državno pravo, ki jo ima ogersko kraljestvo, ima tudi pemsko kraljestvo, in da v tem oziru imajo Čehi popolnoma prav, da resno zahtevajo, kar je njihovo. A ker so vendar prišli v deželni zbor, kterega so perhoriscirali in zapustili bili, in od kterega nič nimajo, lahko bi bili isto tako, samo „ad hoc“ in z ogrado prišli v državni zbor, ki ni nič drugačen, pa jim daje državno vlado v roke. In pomagali bi bili sebi in nam, — svojega državnega prava pa ne oddali. Nemškutarska koterija — ne pravi Nemci — bi bili po vstopu Čehov zapustili, kakor so nameravali, državni zbor — in „ustavoverne“ njihove komedije bilo bi hipoma konec. Res, da je celó malo mož v sedanjem ministerstvu, do kterih ima federalistični svet zupanje, a vendar bi bila ta mala množica pottem pogum dobila se krepko vstopiti na noge, vedé, da ima večino narodov za sabo. Zdaj pa je vse negotovo, in če še to ministerstvo pade, pridejo spet Giskra, Rechbauer, Mende e tutti quanti te baže na krmilo. Bog pomagaj Avstriji! — „Desno središče“ državnega zbora, v kterim so naši poslanci s Tirolci, Dalmatinci, Bukovinci itd., je pred odhodom iz Dunaja sklenilo, da se zberó 5. novembra, to je, pred začetkom zborovim, in potem še le odločijo, kaj počnó v prihodnje.

Štajarsko. — Profesor Ivan Macun pride iz Zagreba na gimnazijo v Gradec.

Česko. Iz Prage. Deželni zbor je v drugič sklenil ne iti v državni zbor, in je cesarju poslal drugo adresó, ktera sopet razloge razodeva, zakaj Čehi ne morejo stopiti v ta „reichsrath“. — Agitacije za neposredne volitve so se začele. Narodni volilci so dobili nalog, da se prav zvesto udeležijo volitev zato, da ne bode izvoljen noben drug kakor prejšnji poslanci deklaranti, ki ne gredó v državni zbor. Vseh poslancev českih in nemških je skupaj 54; ako se izvršijo volitve sopet tako kakor zadnjič, štejejo Nemci le kakih 17 glav.

Ogersko. Iz Pešta. — Delegacija ta pot ne bode na Dunaji, ampak tukaj, in se brž ko ne začne 21. novembra. Tisti čas bo cesar bival v Peštu.

Iz francosko-pruskega bojišča. — Bombardiranje Pariza se še ni začelo, pripravljeno je pa vse za to. Okoli 500.000 mož národne in mobilne straže in družih vojakov je v Parizu oboroženih, da se zoperstavijo Nemcem. Tudi Garibaldi je prišel Francozom na pomoč; z nepopisljivim veseljem so ga sprejeli. Strašno se tedaj bode kri prelivala. Da bode boj dlógo trajal, vidi se tudi iz tega, ker je pruska vlada iz Ruskega naročila sila veliko ovčjih kožuhov. Al ne samo vojska spravlja na tisoče vojakov pod zemljo, temuč tudi smrtna kôsa legarja, griže in družih bolezni jih kosi vsaki dan na stotine. Kar menda svet stoji, se nista še nikoli dva naroda tako mesarila kakor Nemeč in Francoz, in morebiti bi Prus že rad mir storil, pa ne vé, s kom, zakaj Napoleonove vlade ni več, republikanska pa tudi ni na ustavni poti ustanovljena; ona sama se je vstvarila, narod francoski je ni še pooblastil.